

سینمای آمریکا و هالیوود

جان هیل، پاملا چرچ گیسون

ترجمه‌ی بیژن اشتري

انتشارات الست فردا

بیشتر از یک قرن و اندی است که از عمر سینما می‌گذرد و حدود یک قرن نیز عمر صنعت سینمای هالیوود است. امروزه سینمایی وجود ندارد که بدون در نظرگیری هالیوود سنجیده شود و سال‌هاست که مسیرها به هالیوود ختم می‌شود. بررسی جامعه‌شناختی و روان‌شناختی فیلم هالیوودی به سرعت در ایالات متحده آمریکا طی دوران بعد از جنگ دوم جهانی رشد کرد و توانست طیف وسیعی از نقد و تحلیل‌ها درباره‌ی اسطوره، ایدئولوژی و معنا را در سینمای آمریکا به‌وجود آورد. سنت تحقیقی و انتقادی دیگری نیز در آمریکا در تلاش بود تا فیلم‌ها از حیث تاریخی مورد توجه قرار گیرند و تعامل‌های سینما مصاحبه را بر حسب واژه‌ها و مفاهیم سیاسی توصیف کند.

سینمای هالیوود با گستره‌ی نفوذ بالا، امروز مرکز بررسی‌ها و پژوهش‌های سینمایی قرار دارد. و در دهه‌های گذشته سینمای آمریکا و هالیوود به شیوه‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است. کتاب حاضر با توجه به این نکته سعی دارد روح اندیشه‌ورزی و تشویق به مباحثه و تحریک روحیه جست‌وجوگری را در خواننده ایجاد کند. کتاب تأکید وافری بر ارزیابی رویکردها و مباحث عمده انتقادی دارد که در بررسی سینمای آمریکای شمالی به کار رفته است. اما دغدغه‌ی عمده کتاب همانا طرح و ارزیابی تئوری‌ها و چارچوب‌های تئوریک کلیدی و هم‌چنین ارائه کردن موضوعات و محورهای اصلی در مطالعات و بررسی‌های سینمای آمریکاست.

کتاب سینمای آمریکا و هالیوود تحت نظارت جان هیل و پامالاچرچ گیسون به‌طور خاص به هالیوود و سینمای آمریکا می‌پردازد. کتاب که رویکردهایی انتقادی دارد دربرگیرنده‌ی دوازده مقاله است که هر مقاله توسط پژوهشگری سینمایی نوشته شده است. این پژوهشگران برآنند تا خواننده با مطالعه‌ی این کتاب، به پی‌گیری مباحث و موضوعات مطروحه علاقه‌مند شود و نه اینکه کتاب تنها جنبه‌ی اطلاع‌رسانی داشته باشد. هم‌چنین هیچ‌گونه جانبداری نیز از یک رویکرد انتقادی خاص به عمل نمی‌آید.

همان‌طور که گفته شد کتاب شامل ۱۲ مقاله است. بخش نخست با عنوان سینمای آمریکا، تاریخ صنعت و تفسیر به رویکردهای عمده و متعدد درباره‌ی پردازش انجام شده در مورد تاریخ سینمای آمریکا می‌پردازد. بخش دوم با عنوان مفاهیم انتقادی مسائل طرح شده را از طریق توجه به روش‌های کلیدی در مطالعات سینمای آمریکا ادامه می‌دهد و در بخش سوم با عنوان «سیاست و اجتماع» به تنش سیاسی و اجتماعی هالیوود پرداخته می‌شود. رویکردها نشان می‌دهد که برای بررسی هیچ پدیده‌ای نمی‌توان تنها به یک رویکرد اکتفا کرد.

در واقع تحت عنوان «سینمای آمریکا، تاریخ، صنعت و تفسیر» به نقطه نظرات جان بلتون در مورد چارچوب‌های تاریخی و مجموعه نقدها و تحلیل‌های مورخین سینمایی، دونکان پتری به نقش تکنولوژی سینمایی از سوی مورخان، داگلاس گومری به هالیوود به مثابه یک صنعت، آن کاپلان به تاریخ کاربرد اصطلاح کلاسیک در ارتباط با قراردادهای ملودرام و... اشاره می‌شود.

تحت عنوان «مفاهیم انتقادی» مباحث بخش پیشین از طریق توجه به برخی ایده‌ها و روش‌های کلیدی در مطالعات و بررسی‌های سینمای آمریکا تداوم پیدا می‌کند از جمله استیون کرافتس که پژوهش‌های مبتنی بر تئوری مؤلف و شیوه‌های متعددی را که با توسل به آن، نقش کارگردان هالیوودی تجزیه و تحلیل شده مورد توجه قرار می‌دهند. هم‌چنین تام ریال به مفهوم ژانر و ارزش کاربردی آن در هالیوود پرداخته و تحت عنوان «سیاست و اجتماع» نقش سیاسی و اجتماعی هالیوود مطرح می‌شود.

داگلاس کلتر به شیوه‌هایی که در آن فیلم‌های هالیوودی، جامعه آمریکا را مخاطب قرار داده‌اند و نقش ایدئولوژیک ایفا کرده‌اند نگاه می‌کند و تویی میلر هالیوود را در یک زمینه جهانی بررسی می‌کند. در هر بخش از کتاب تاریخ و معانی اصطلاحات و موضوعات و مباحث انتقادی و کلیدی در عرصه‌ی پژوهش‌های سینمایی عرضه و ارزیابی شده‌اند.

حیطه پژوهش‌ها و مطالعات سینمایی، حیطه‌ای است که پرسش اصلی در آن همچنان نامعلوم است. این کتاب با این قصد که بتواند بخشی از هیجان پژوهش‌های سینمایی را به خوانندگان خود منتقل کند و بتواند هالیوود را از دید تحلیلی و انتقادی مورد بررسی قرار دهد و در تبیین و توضیح وجوه مهمی از سینمای هالیوود که تاکنون در ادبیات سینمایی ما کمتر به آنها پرداخته شده موفق باشد. در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.

جان هیل هدف کتاب را ترغیب روح تفکر و اندیشه‌ورزی و تشویق بحث و تحریک روحیه جست‌وجوگری برای خوانندگان عنوان می‌کند و هیچ قصدی برای انکار هالیوود در نظر گرفته نشده است. به نظر هیل هیجان عمده در پژوهش سینمایی آن است که به رغم نهادی شدن رو به رشد این حیطه، پژوهش‌های مورد نظر شامل تنوع بی‌نظیری از رویکردهاست، رویکردها و تحلیل‌هایی که در رقابت با هم یا در هم تداخل یافته‌اند و علی‌رغم تمامی این تلاش‌ها، حیطه‌ی پژوهش‌ها و مطالعات سینمایی حیطه‌ای است که پرسش اصلی در آن هم چنان نامشخص است.